

ЗАКОН
О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О
МЕХАНИЗМИМА ПРЕХРАМБЕНЕ СИГУРНОСТИ
НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ

Члан 1.

Потврђује се Споразум о механизмима прехранбене сигурности на Западном Балкану, потписан у Београду, 2. септембра 2022. године, у оригиналу на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума о механизмима прехранбене сигурности на Западном Балкану, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик, гласи:

AGREEMENT
ON FOOD SECURITY MECHANISMS IN THE WESTERN BALKANS

HAVING IN MIND the wellbeing of the citizens of Western Balkan region and with the best intention to prevent deficiencies of essential agro-food products in the markets of the Open Balkan Initiative participants,

REAFFIRMING the solidarity as a defining principle of Open Balkan Initiative,

EXPRESSING willingness for strengthening regional cooperation and with the aim to contributing to food security mechanisms within Open Balkan Initiative and in a region as a whole,

IN ORDER TO determine ways for ensuring the constant trade to allow steady and uninterrupted supply of essential agro-food products within contracting parties' flows without any restriction

BEING AWARE OF and wishing to mitigate possible shortages of food supply to our region caused by the disruptions in production and transport due to the crisis situations,

INVITING the other Western Balkan participants to join this agreement in the spirit of inclusiveness, good neighboring relations and regional cooperation and with a view to improving the wellbeing of the citizens within the region,

IN ACCORDANCE with the Agreement on Cooperation in the Field of Veterinary, Food and Feed Safety and Phytosanitary in the Western Balkan, signed by the same Parties on December 21, 2021.

the Parties have agreed on the following:

Article 1

In line with the Agreement on cooperation in protection against disasters in the Western Balkans, the purpose of this Agreement is for the participants of Open Balkan initiative to assist one another in the the event of interrupted supply chains due to consequences of global crisis, when one of the parties faces shortages in supplying the domestic market with essential agro-food products.

The Parties, as members of the Open Balkan Initiative, reaffirm the necessity of cooperation in preventing and mitigating potential shortages of essential agro-food

products, generated from potential crisis situation either within the region or from one which affects the global market and reflects on the region.

Article 2

The parties agree that there will be no bans on trading of essential agro-food products within the members of the Open Balkan Initiative.

The list of essential agro-food products is specified in Annex I of the Agreement.

From the date of entry into force of this Agreement, the parties shall abolish all quantitative restrictions and measures having equivalent effect on imports of essential agro-food products specified in Annex I, originating from the Open Balkan Initiative members.

Article 3

The Parties agree that there will be no re-export to third countries of traded essential agro-food products listed in Annex I, if they originated from one of the Parties.

Article 4

For the purpose of monitoring the implementation of this Agreement, the Parties will establish a Joint Working Group in order to suggest improvements in face of the changing environment and detect and prevent possible misuses. This working group will be established within 30 days from the day of the entry into force of this Agreement.

The Working Group shall include representatives of Parties' official institutions responsible for agriculture, trade and custom and representatives of the chambers. The representative should be, at the very least, at the level of the head of the department. Each party shall notify to the other parties the names of the representatives appointed to the Working Group. The parties may also appoint deputy representatives at any time, by notifying the other parties in writing.

Article 5

The Parties agree that their competent authorities will work together to map their storage capacities for essential agro-food products.

The storage capacities should be fully mapped within 90 days from the day of the entry into force of this Agreement.

In order to develop cooperation in that field, the competent authorities of the Parties shall exchange the list of their mapped cereal capacities.

Article 6

The Parties agree that their competent authorities will work together to develop a common policy plan for improving capacities for essential agri-food products storages within the Open Balkan Initiative within 90 days from the day of the entry into force of this Agreement.

Article 7

The Parties are committing to explore additional actions in mutual trade to deal with the provision of essential agro-food products during the crisis situations

Parties are committing to review general and specific exception clauses in mutual trade to encourage cooperation in the crisis situations.

Article 8

The parties agree that their competent authorities will work together to develop FOOD SECURITY OBI ROADMAP/ACTIONPLAN 2030.

The document will address food security issues in the Western Balkan in general and in the Open Balkan Initiative in particular, such as the identification of risks and challenges to food security, focusing on the following initiatives to address effects of climate changes (drought, floods, fires etc.), digitalization and innovation in food industry and sustainability in the production of food across the region and agro-food value chain.

Article 9

The Parties agree to review at national level, as appropriate, regulations that have been identified as potentially challenging for the functioning of the food supply chain within Open Balkan Initiative region.

Article 10

Disputes arising from the implementation of this Agreement shall be settled in negotiations between the competent authorities of the Parties.

Article 11

The Agreement shall not apply to the rights and obligations of the Parties arising from other international agreements to which they are contracting parties.

Article 12

This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through the Depositary, of the completion of the procedures as required by their domestic legislation for the entry into force of this Agreement.

The Republic of Serbia shall act as the Depositary of this Agreement.

This Agreement shall remain in force for a period of five (5) years. After this period, the Agreement shall automatically be extended for subsequent one-year periods.

Each Party may withdraw from the Agreement at any time by notifying the other two Parties, in writing through the Depositary, no later than six (6) months prior to the date of the withdrawal. In such a case, the Agreement shall remain to be in force for the remaining two Parties.

This Agreement may be amended upon written mutual consent of all Parties.

The original of this Agreement in a single copy in the English language shall be deposited with the Depositary which shall transmit a certified copy to each Party.

Done in Belgrade, on the second of September, two thousand twenty-two.

**On behalf of the Government
of the Republic of Serbia**

**On behalf of the Council of Ministers
of the Republic of Albania**

**On behalf of the Government
of the Republic of North Macedonia**

Annex 1

List of essential agro-food products

Description	Tariff Code
Maize (corn)	1005
Wheat and meslin	1001
Wheat and meslin	1101
Milk and milk products	0401 to 0406
Cane or beet sugar and chemically pure sucrose, in solid form	1701
Sunflower-seed, safflower or cotton-seed oil and fractions thereof, whether or not refined, but not chemically modified	1512
Sunflower seeds	1206
Pasta, whether or not cooked or stuffed (with meat or other substances) or otherwise prepared, such as spaghetti, macaroni, noodles, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, whether or not prepared:	1902
Cereal groats, meal and pellets	1103
Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons	0801 to 0814
Edible vegetables and certain roots and tubers	0701 to 0714
Meat and edible meat offal	0201 to 0210
Sausages and similar products, of meat, meat offal, blood or insects; food preparations based on these products	1601
Other prepared or preserved meat, meat offal, blood or insects	1602

СПОРАЗУМ О МЕХАНИЗМИМА ПРЕХРАМБЕНЕ СИГУРНОСТИ НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ

ИМАЈУЋИ У ВИДУ добробит грађана региона Западног Балкана и у најбољој намери да спречимо недостатке основних пољопривредно-прехрамбених производа на тржиштима учесника Иницијативе Отворени Балкан,

ПОНОВНО ПОТВРЂУЈУЋИ солидарност као основни принцип Иницијативе Отворени Балкан,

ИЗРАЖАВАЈУЋИ спремност за јачање регионалне сарадње ради доприноса механизмима прехранбене сигурности у оквиру Иницијативе Отворени Балкан и региона у целини,

КАКО БИ се утврдили начини за обезбеђивање сталне трговине ради обезбеђивања стабилног и непрекиданог снабдевања основним пољопривредно-прехрамбеним производима у токовима робне размене између уговорних страна без икаквих ограничења,

СВЕСНИ и желећи да ублаже могуће несташице у снабдевању храном нашег региона узроковане прекидима производње и транспорта услед кризних ситуација,

ПОЗИВАЈУЋИ остале учеснике Западног Балкана да се придруже овом споразуму у духу инклузивности, добросуседских односа, регионалне сарадње, а у циљу побољшања благостања грађана у региону,

У СКЛАДУ са Споразумом о сарадњи у ветеринарској, фитосанитарној и области безбедности хране и хране за животиње на Западном Балкану, који су стране потписале 21. децембра 2021. године,.

Стране су се договориле о следећем:

Члан 1.

У складу са Споразумом о сарадњи у заштити од катастрофа на Западном Балкану, сврха овог споразума је да учесници Иницијативе Отворени Балкан једни другима помогну у случају прекида ланаца снабдевања услед последица глобалне кризе, када се једна од страна суочи са недостатком у снабдевању домаћег тржишта основним пољопривредно-прехрамбеним производима.

Стране, као чланице Иницијативе Отворени Балкан, поново потврђују неопходност сарадње у спречавању и ублажавању потенцијалних несташица основних пољопривредно-прехрамбених производа, насталих из потенцијално кризне ситуације унутар региона или из ситуације која утиче на глобално тржиште и одражава се на регион.

Члан 2.

Стране су сагласне да неће бити забрана промета основних пољопривредно-прехрамбених производа у оквиру чланица Иницијативе Отворени Балкан.

Листа основних пољопривредно-прехрамбених производа наведена је у Анексу 1 Споразума.

Од дана ступања на снагу овог Споразума, стране ће укинути сва квантитативна ограничења и мере са истим дејством на увоз основних пољопривредно-прехранбених производа наведених у Анексу 1, који су пореклом из чланица Иницијативе Отворени Балкан.

Члан 3.

Стране су сагласне да неће бити реекспорта у треће земље основних пољопривредно-прехранбених производа наведених у Анексу 1, којима међусобно тргују, и који су пореклом из било које од Страна.

Члан 4.

У циљу праћења имплементације овог Споразума, стране ће оформити Заједничку радну групу ради предлагања побољшања у односу на промене у окружењу, а у циљу откривања и спречавања могућих злоупотреба. Радна група биће основана у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог Споразума.

Радна група ће укључивати представнике званичних институција Страна надлежних за пољопривреду, трговину, царине и представнике комора. Представници би требало да буду, у најмању руку, на нивоу руководиоца одељења. Свака страна ће обавестити друге стране о именима представника, који су именовани у Радну групу. Стране такође могу у било које време именовати заменике представника, тако што ће обавестити друге стране писаним путем.

Члан 5.

Стране су сагласне да ће њихови надлежни органи заједно радити на мапирању својих складишних капацитета за основне пољопривредно-прехранбене производе.

Складишне капацитете треба у потпуности мапирати у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог Споразума.

У циљу развоја сарадње у тој области, надлежни органи Страна ће разменити списак својих мапираних складишних капацитета за житарице.

Члан 6.

Стране су сагласне да ће њихови надлежни органи заједно радити на изради заједничког плана и политике за унапређење складишних капацитета за основне пољопривредно-прехранбене производе у оквиру Иницијативе Отворени Балкан у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог Споразума.

Члан 7.

Стране се обавезују да ће предузети додатне активности у међусобној трговини, у циљу обезбеђивања основних пољопривредно-прехранбених производа током кризних ситуација.

Стране се обавезују да ће преиспитати опште и посебне клаузуле о изузецима у међусобној трговини, како би подстакле сарадњу у кризним ситуацијама.

Члан 8.

Стране су сагласне да ће њихови надлежни органи заједно радити на изради ИОБ ПЛАНА ПУТА/АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПРЕХРАМБЕНУ СИГУРНОСТ 2030.

Документ ће се бавити питањима безбедности хране на Западном Балкану уопште, посебно у оквиру Иницијативе Отворени Балкан, као што су идентификација ризика и изазова за безбедност хране, а фокусирајући се на следеће иницијативе за санацију ефеката климатских промена (суше, поплаве, пожари итд.), дигитализацију и иновације у прехранбеној индустрији и одрживост у производњи хране у региону и пољопривредно-прехранбеном ланцу вредности.

Члан 9.

Стране су сагласне да на националном нивоу преиспитају, према потреби, прописе који су идентификовани као потенцијално изазовни за функционисање ланца снабдевања храном у региону Иницијативе Отворени Балкан.

Члан 10.

Спорови који произлазе из спровођења овог Споразума решаваће се у преговорима између надлежних органа Страна.

Члан 11.

Споразум се неће примењивати на права и обавезе које произлазе из других међународних уговора чије су Стране уговорнице.

Члан 12.

Овај споразум ступа на снагу на дан пријема последњег писаног обавештења којим Стране обавештавају једна другу, преко депозитара, о завршетку процедура које захтева њихово домаће законодавство за ступање на снагу овог Споразума.

Република Србија ће бити депозитар овог Споразума.

Овај Споразум ће остати на снази за период од пет (5) година. Након овог периода, Споразум се аутоматски продужава за наредне узастопне једногодишње периоде.

Свака Страна може да се повуче из Споразума у било ком тренутку тако што ће обавестити друге две Стране, писаним путем преко депозитара, најкасније шест (6) месеци пре датума повлачења. У том случају, Споразум ће остати на снази за преостале две Стране.

Овај Споразум се може изменити и допунити уз писану обострану сагласност свих Страна.

Оригинал овог Споразума у једном примерку на енглеском језику биће депонован код депозитара који ће послати оверену копију свакој Страни.

Сачињено у Београду, другог септембра две хиљаде двадесет друге.

За Владу

За Савет министара

Републике Србије

Републике Албаније

За Владу

Републике Северне Македоније

Анекс 1

Листа основних пољопривредно-прехранбених производа

Опис робе	Тарифна ознака
Кукуруз	1005
Пшеница и наполица	1001
Брашно од пшенице или наполице	1101
Млеко и производи од млека	0401 до 0406
Шећер од шећерне трске или шећерне репе и хемијски чиста сахароза, у чврстом стању	1701
Уље од семена сунцокрета, шафранике или памуковог семена и њихове фракције, рафинисани или нерафинисани, али хемијски немодификовани	1512
Семе сунцокрета	1206
Тестенине, куване или некуване или са надевом (са месом или другим материјама) или другачије припремљене као што су шпaгeти, макарони, резанци, лазање, њоки, равијоли, канелони; Кускус, припремљен или неприпремљен	1902
Прекрупа од житарица, гриз и пелете	1103
Воће за јело, укључујући језграсто воће; Коре агрума или диња и лубеница	0801 до 0814
Поврће, корење и кртоле за јело	0701 до 0714
Месо и остали јестиви кланични производи	0201 до 0210
Кобасичарски и слични производи, од меса, осталих кланичних производа или крви или инсеката; Сложени прехранбени производи на бази тих производа	1601
Остали прерађени или конзервисани производи од меса, осталих кланичних производа, крви или инсеката	1602

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Уставни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Споразума о механизмима прехранбене сигурности на Западном Балкану, садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије према којем Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. Разлози за потврђивање међународног уговора

Споразум о механизмима прехранбене сигурности на Западном Балкану, потписан је у Београду 2. септембра 2022. године у једном оригиналном примерку, на енглеском језику. Споразум су потписали Бранислав Недимовић, министар пољопривреде шумарства и водопривреде Републике Србије, Фрида Крифца, министар пољопривреде и руралног развоја Републике Албаније и Љупчо Николовски, министар пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Северне Македоније.

Овим Споразумом уређују се питања од значаја за сарадњу све три земље у области пољопривреде.

Потврђивањем Споразума омогућује се његово ступање на снагу, како је предвиђено чланом 12. Споразума.

III. Стварање финансијских обавеза за Републику Србију извршавањем међународног уговора

Извршавањем Споразума о механизмима прехранбене сигурности на Западном Балкану, не стварају се финансијске обавезе за Републику Србију.

IV. Процена потребних финансијских средстава за извршавање међународног уговора

За доношење овог закона, као и за реализацију Споразума о механизмима прехранбене сигурности на Западном Балкану, нису потребна средства у 2023. години из буџета Републике Србије. Евентуално потребна средства за спровођење овог акта у наредним годинама, биће планирана у оквиру лимита на разделу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, који ће бити опредељен од стране Министарства финансија у складу са билансним могућностима.

V. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Предлог Закона о потврђивању Споразума о механизмима прехранбене сигурности на Западном Балкану је потребно усвојити по хитном поступку јер су све земље чланице иницијативе „Отворени Балкан”, изузев Републике Србије, ратификовале поменути Споразум. Усвајањем овог Закона по хитном поступку би се допринело даљем развоју сарадње међу земљама Западног Балкана у делу обезбеђивања довољних количина пољопривредно-прехранбених производа у кризним ситуацијама а чиме би се створили неопходни услови да се ублаже могуће несташице у снабдевању храном нашег региона узроковане прекидима производње и транспорта услед кризних ситуација